

28-31 см, ширина – 9-10см, форма – непарноперистоскладні, черешкові, соковиті. Суцвіття – прямостояча китиця, довжиною 8-32 см, слабкої щільності, забарвлення віночку - біле. Насіння - нирковидної форми, зелено-жовтого кольору. Вегетаційний період - 125 днів. Урожайність сухої речовини: середня – 185,0 ц/га, максимальна – 195,4 ц/га. Вміст білка – 25,5%, клітковини - 26,7%, багатий на аскорбінову кислоту. Сорт дає 2-3 укуси, можна використовувати на одному місці 5-8 років. Зимостійкий, стійкий до засухи, до ураження хворобами.

Рекомендовано використовувати в усіх зонах України.

Лядвенець рогатий.

ОВіМарС-1. Оригіна́тор - Ужгородський національний університет, кафедра генетики і фізіології рослин.

Метод виведення: індивідуальний родинний добір.

Ознаки сорту: Сходи зелені. Кущ розлогий до прямостоячого. Габітус 58-68см у фазі бутонізації, у фазі плодоношення 88-103см. Стебло зелене, пагони висхідні до вертикальних, опушення слабе або відсутнє. Листок – ланцетний, зелений, слабо опушений або без опушення, трійчастий з коротким черешком і двома прилистками яйцевидної форми. Суцвіття: простий 4-7 квітковий головчастий зонтик, квітки жовтого кольору. Насіння дрібне, округле, темно-буре або темно-коричневе, маса 1000 насінин –1,1-1,5 г.

Сорт має високу посухостійкість та зимостійкість, середню стійкість до осипання та полягання. Вегетаційний період 140 днів. Залистяність - 72,4%. Зберігається в травостой 5-8 років. Вміст білка 22,6%, клітковини - 26,4%. Сорт швидко відростає навесні, після скошування та випасання на другий і наступні роки користування, стійкий до витравлювання худобою, має високу кормову цінність, невибагливий до ґрунтів, здатний витримувати досить тривалі затоплювання та кислотність. Однак високі врожаї можна одержувати, в основному, на слабо-кислих ґрунтах або після вапнування. Добрі врожаї бувають на всіх основних типах не чорноземів, в тому числі глинистих ґрунтах. Середня урожайність сухої речовини становить 89,2 ц/га, максимальна – 95,5 ц/га, насіння – 1,2 ц/га.

Строки посіву за типовою технологією для конюшини і люцерни. Насіння краще збирати з перших двох укусів.

Норма висіву у травосумішах (із трьох-чотирьох компонентів) на сіно становить 3-5 кг, на випас – 4-6 кг, чистим насінням лядвенцю рогатого – 10-12 кг на 1га. Догляд та внесення добрив - як для конюшини та люцерни.

Напря́м використання – сінокісний.

Рекомендовано використовувати у зонах Лісостепу та Полісся.

ОВіМарС-2. Оригіна́тор - Ужгородський національний університет, кафедра генетики і фізіології рослин.

Метод виведення: індивідуальний родинний добір.

Ознаки сорту: Сходи зелені. Кущ розлогий. Габітус у фазі бутонізації на другий рік 48-58 см. Стебло зелене, пагони висхідні, опушення слабе. Листок – ланцетний, зелений, слабо опушений, трійчастий з коротким черешком і двома прилистками яйцевидної форми. Суцвіття: простий 4-7 квітковий головчастий зонтик, квітки жовтого кольору, можливі відтінки. Насіння дрібне, округле, темно-буре або темно-коричневе, маса 1000 насінин –1,0-1,54 г.

Сорт має високу посухостійкість та зимостійкість, середню стійкість до осипання та полягання. Вегетаційний період – 140 днів. Залистяність 56,8%. Зберігається в травостої 5-8 років і більше. Вміст білку 20,9%, клітковини - 21,5%. Сорт швидко відростає навесні, після скошування та випасання на другий і наступні роки користування, стійкий до витравлювання худобою, невибагливий до ґрунтів, здатний витримувати досить тривалі затоплювання та кислотність. Однак високі врожаї можна одержувати, в основному, на слабо кислих ґрунтах або після вапнування. Добрі врожаї бувають на всіх основних типах не чорноземів, в тому числі глинистих ґрунтах. Середня урожайність сухої речовини становить 85,0 ц/га, насіння – 1,4 ц/га.

Напрямок використання – пасовищний.

Рекомендовано використовувати у зонах Лісостепу та Полісся.

Динамо. Оригінація - Інститут сільського господарства Полісся УААН, Інститут кормів УААН.

Метод виведення: Масовий відбір із місцевої популяції.

Ознаки сорту: Габітус напівпрямостоячий. Довжина рослини - середня. Забарвлення листка - світло-зелене, довжина центрального листочка - від середнього до довгого, ширина - від середнього до широкого. Початок цвітіння - від раннього до середнього. Квітка: частота рослин з дуже темно-синіми і фіолетовими квітками - відсутня або дуже мала; частота рослин зі строкатими квітками - відсутня або дуже мала; частота рослин з кремовими, білими або жовтими квітками - дуже висока. Довжина стебла (найдовше стебло разом з китицею при повному цвітінні) - середня. Натуральна висота, коли ранній сорт досягає періоду появи квіткових бруньок після першого зрізу, другого і третього – середня. Стійкість до вертициліозного вілту – *Verticillium albo-atrum* Resistance to *Verticillium albo-atrum* - дуже висока. Залистяність - 38-53%. Зимостійкий та посухостійкий. Має середню стійкість до полягання та осипання. Ураження хворобами - незначне.

Середня урожайність сухої речовини становить 77,2 ц/га, максимальна – 84,0 ц/га, насіння – 3,9 ц/га.

Сорт відрізняється від подібного сорту Лотос - середньостиглістю, світло-зеленим кольором.

Напрямок використання – лукопасовищний.

Рекомендовано використовувати у зонах Лісостепу та Полісся.

Люпин жовтий

Обрій. Оригінація - Інститут землеробства УААН.

Метод виведення: при внутривидовій гібридизації методом рекомбіногенезу фузаріозо-стійкого мутанта 798 з сортом Промінь.

Ознаки сорту: Рослина висока, прямостояча через три тижні після появи сходів. В стадії бутонізації листки світло-зеленого кольору, стебло з середнім антоціановим забарвленням, високе. Верхівковий листок довгий, широкий. Квітки хромово-жовтого кольору, кінчик човника – синьо-чорний. Біб середньої довжини. Зерно в повній стиглості - сіре. Маса 1000 насінин 125-130 г. Сорт скоростиглий, після нього можна сіяти озимі культури, не вилягає, придатний для механізованого збирання, боби не розтріскуються, стійкий до весняних приморозків (-5⁰С), високостійкий до фузаріозного в'янення, толерантний до вірусів і антракнозу. Гірка речовина відсутня.